

Dr. Szabó József természetvédő, madarász és természetfotós. Több mint öt évtizede, ma már nyugdíjasként, fényképezőgéppel a nyakában járja naponta a vidéket, leruccan a Duna-deltába és lencsevégre kap, megőrökít mindent, ami él, lélegzik és mozog égen-földön.

Homoródszentpáli madármegfigyelésen

Marosvásárhelyen született, ott végezte az általános és középiskolai tanulmányait. A természetjárás kezdetei is a szülővárosához kötődnek?

Igen, már negyedik-ötödik osztályos koromban volt egy baráti társaság, amelyiknek hasonló volt az érdeklődési köre. Én voltam a csapatban a legkisebb, de ez nem akadályozott abban, hogy minden hétvégén együtt menjünk a környékre madarászni. Kimentünk terepre, az erdőbe, a *Faragói halastavakhoz*

vagy a

marosszentpáli szakadáshoz

gyurgyalag fészket keresni, madarakat nézni. Közben megnéztük a növényeket, állatokat is.

Minden érdekelt, ami a természettel kapcsolatos, az alapkönyvünk ifj. Xantus János: *A természet kalendárium*a

volt, de mellette még rengeteg mást is olvastunk. Szentkirályi Miklós, a híres festő-restaurátor volt az egyik barátom, neki köszönhetően figyeltem fel a Marosvásárhely környékén levő templomokra, műemléképületekre. Kirándulásaink során próbáltuk egymásba verni, hogy milyen korban, stílusban épültek, mi az érdekességük. Így lettek ezek a természetjárások aztán egyfajta rendhagyó biológia, történelem és művészettörténeti órák is egyben.

Akik ismerik, azok a fényképezőgépe nélkül el sem tudnánk képzelni Önt. Az első természetfotók a gyermekkori kalandozások korából származnak?

Igen, a természetjárások kezdetén, negyedikes koromban kezdtem el fotózni, és gyakorlatilag mindent lefényképeztem, amit láttam. Egy régi, román gyártmányú nagy gépem volt, szenzációs masina – a képeket kontaktmásolással készítettük. A fotózás tulajdonképpen jó eszköz volt, mert ahhoz, hogy meglássunk és megismerjünk valamit, vagy le kellett rajzolni, vagy le kellett fényképezni. Vagy – volt rá eset – parittyával meg kellett lőni, máskülönben senki nem hitte el nekünk, kis kölyköknek, hogy milyen madarat láttunk.

Aztán később rátértünk a madárfényképezésre is. Régi műtermi fotómasináknak az objektívéből

készítettünk házi gyártású teleobjektívet és ezzel tudtunk olyan képeket készíteni a madarakról, hogy meg lehetett határozni arról a madárfajt. Ez a technika úttörő jellegű volt, hiszen egy teleobjektív annyiba került, hogy még álmodni sem mertünk volna róla. Sokáig csak fekete-fehér fotókat készítettünk, de volt színes dia is.

Szerencsénk volt azzal, hogy vásárhelyiek voltunk, mert a fotógyártól kilós áron tudtunk olcsón fényképpapírt vásárolni, így volt amire dolgozni. Marosvásárhelyen akkoriban nagyon jó fotósgárda volt, **Marx Jóska** bácsi irányításával a marosvásárhelyi *Szakszervezetek Művelődési Házában* rendszeresen összegyűltünk.

Orbán Balázs fotóklub, 2010

Doktor úrról közismert az is, hogy a Duna –delta szerelmese, több száz ott készített fotója is ékes bizonyíték erre. Ez a delta-járás szintén gyermekkorában kezdődött?

Nyolcadikos koromban voltam ott először a csapattal, azóta folyamatosan lejárók. Szerepe van ebben annak, hogy anno **Kiss Botond** barátom le is költözött Tulceara, volt akihez menni. A másik, amiért mindig is szívesen jártunk oda, az a szeretet, amivel minket, magyarokat fogadtak az ott élő ukránok, a lipovánok. Érdekes, hogy habár a marosvásárhelyi csapat az egyetem után szétszéledt, most, ahogy nyugdíjba mentünk, ismét egymásra találtunk. Folyamatosan tartjuk egymással a kapcsolatot, hol Magyarországon, hol itthon, hol a deltában találkozunk és az egykori gyermekkori álmainkat próbáljuk közösen megvalósítani.

Marosvásárhely után Kolozsvár és az állatorvosi egyetem következett, majd Székelyudvarhely, ahol immár több mint négy évtizede él. A helyszín, az idők változtak, de a természetjárás, fotózás iránti szerelem megmaradt. Társakat is talált ehhez, hiszen az ön érdeme is, hogy 1972-ben megalakult az Orbán Balázs Fotóklub.

Tulajdonképpen biológus akartam lenni, de nem sikerült a felvételem, így lettem végül állatorvos. 1970 októberében kerültem ide Udvarhelyre. Akkor itt volt már egy csíra, **Sztojka Feri** bácsi, **Orbán Bubi**

,
Dávid Sanyi

,
Hadnagy Sanyi

,
Bálint Mózsi

,
dr. Antal László

,
Szabó Paci

, akkor még fiatal fotósok. Kölcsönös segítségnyújtási társaság is volt ez, mindenki úgy és azzal segítette a másikat, ahogy tudta. Én a tyúkfارmon dolgoztam, be tudtam szerezni az akkor kincsnek számító tojástartót, de például ha esztergálni kellett valamit a fényképezőgéphez, hogy virágot, madarat tudjunk közelről lefényképezni, azt a

Matricában

, a
Gábor Áronban
megcsinálták.

